

คำวินิจฉัยของ พลตำรวจเอก สุวรนุช สุวรนุชเวช ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๕๓/๒๕๕๕

วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๕๕

เรื่อง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายชนิด จันทะยาสาคร) ในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (กรณีพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ)

ข้อเท็จจริง

สำนักงานศาลยุติธรรมมีหนังสือ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ ส่งสำเนาคำร้อง สำเนาคำฟ้อง สำเนาคำให้การของจำเลย และสำเนารายงานกระบวนการพิจารณาในคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๒๓๕๖/๒๕๕๕ ของศาลแพ่งกรุงเทพใต้ เพื่อขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ สรุปความได้ดังนี้

กองทุนรวมเกมมาแคปปิตอล โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด โดยนายวิฑูรย์ โชตยาภรณ์ ผู้รับมอบอำนาจเป็นโจทก์ฟ้องนายชนิด จันทะยาสาคร เป็นจำเลย ต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ขอให้หรือฐานความผิดเรื่อง ตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ กู้ยืมซื้อหลักทรัพย์ บัญชีเดินสะพัด จำนวนทุนทรัพย์ ๖,๓๓๐,๕๕๔.๖๕ บาท

โจทก์เป็นนิติบุคคลประเภทกองทุนรวม จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๕ โดยจดทะเบียนเป็นกองทุนรวมต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๒ มีวัตถุประสงค์เพื่อซื้อและรับโอนสินทรัพย์ของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่างๆ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินกิจการได้ และทรัพย์สินถูกนำออกขายเพื่อการชำระบัญชี โจทก์มีบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุนรวมและเป็นผู้มีอำนาจกระทำการแทนโจทก์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณ จำกัด เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด โดยเดิมใช้ชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม วรรณอินเวสเมนต์ จำกัด” ได้รับอนุญาตจาก

กระทรวงการคลังให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจัดการกองทุนรวมมีอำนาจจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) เป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทมหาชนจำกัด มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินธุรกิจประเภทเงินทุนหลักทรัพย์ โดยได้รับอนุญาตจากกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๓๖ จำเลยได้ลงนามในแบบคำขอเป็นลูกค้าซื้อขายหลักทรัพย์และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนและนายหน้าเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ และคำขอเปิดบัญชีทรองจ่ายเงินเพื่อซื้อขายหลักทรัพย์ โดยจำเลยตกลงแต่งตั้งและมอบอำนาจทั่วไปให้ บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด ทำการแทนเป็นตัวแทนและหรือเป็นนายหน้าเพื่อซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน หลักทรัพย์แทนจำเลย โดยจำเลยยอมเสียดอกเบี้ยให้บริษัท ฯ หากจำเลยผิดนัดชำระราคาค่าซื้อและหรือผิดนัดชำระหนี้ใด ๆ ทั้งนี้ นับแต่วันที่ผิดนัดหรือถือว่าผิดนัดเป็นต้นไป อันเป็นเหตุให้จำเลยมีหนี้ค้างชำระอยู่กับบริษัท ในอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมสูงสุดตามประกาศของบริษัท และตามประกาศของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่ง ณ วันทำสัญญาเท่ากับร้อยละ ๒๑ ต่อปี

ภายหลังจำเลยทำสัญญาแต่งตั้งตัวแทน และนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์แล้ว จำเลยมีคำสั่งให้บริษัทซื้อหลักทรัพย์ (หุ้น) หลายรายการ รวมเป็นหนี้ค่าซื้อหลักทรัพย์ (บัญชีทรองจ่ายเงิน) เป็นจำนวนเงิน ๕,๓๗๑,๔๐๘.๔๓ บาท นอกจากนั้นแล้วจำเลยยังมีหนี้อันเกิดจากการขาดทุนจากขายหลักทรัพย์ ณ วันที่ ๑๘ กันยายน ๒๕๔๐ เป็นจำนวนเงิน ๕๕๕,๕๔๖.๒๒ บาท รวมเป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๖,๓๗๐,๙๕๔.๖๕ บาท

เมื่อวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒ โจทก์ได้ทำสัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจ ซึ่งเป็นสิทธิเรียกร้องตามสัญญาสินเชื่อ สัญญากู้ ทรสารหนี้ และสิทธิเรียกร้องอื่น ๆ ของบริษัทเงินทุน และบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ต่าง ๆ ที่ถูกระงับการดำเนินการตามคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินการได้ซึ่งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ปรส.) ได้ดำเนินการขายทรัพย์สิน เพื่อการชำระบัญชีของบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ รวมทั้งของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ จำกัด (มหาชน) ที่มีต่อจำเลย โดยอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบ

สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยตกลงโอนสินทรัพย์และสิทธิเรียกร้องต่าง ๆ ที่มีอยู่ ให้แก่โจทก์ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๒

ต่อมาจำเลยไม่ชำระหนี้ให้แก่บริษัท ฯ โจทก์ในฐานะผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องได้ติดตามทวงถาม ให้จำเลยชำระหนี้ให้แก่โจทก์หลายครั้ง แต่จำเลยยังคงเพิกเฉย การกระทำของจำเลยเป็นการโต้แย้งสิทธิ ของโจทก์ทำให้โจทก์ได้รับความเสียหาย โจทก์จึงต้องฟ้องจำเลยต่อศาลให้ชำระหนี้ให้กับโจทก์เป็นจำนวนเงิน ๖,๓๗๐,๕๕๔.๖๕ บาท

จำเลยยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์ และต่อสู้ว่า

๑. สัญญาซื้อสินทรัพย์ สินเชื่อธุรกิจของบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ เอส ซี เอฟ ฯ ที่โจทก์ ในฐานะผู้ซื้อมีต่อจำเลย กับ ปรส. ในฐานะผู้ขาย ซึ่งอาศัยอำนาจตามพระราชกำหนดการปฏิรูประบบ สถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ และพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ นั้น โจทก์มิใช่ผู้ถูกโต้แย้งสิทธิจึงไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความแพ่ง มาตรา ๕๕ และการซื้อขายสินทรัพย์ดังกล่าวก็อยู่นอกวัตถุประสงค์ของโจทก์

๒. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ กล่าวคือ มาตรา ๒๗ ของพระราชกำหนดดังกล่าว เป็นบทบัญญัติที่ให้บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าประมูล ซื้อสินทรัพย์ได้รับการยกเว้นไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๓๐๖ และมาตรา ๓๐ ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับ การดำเนินกิจการและนำสินทรัพย์ออกขาย นั้น เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญ บัญญัติรับรองและเป็นการเลือกปฏิบัติ รวมทั้งเป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย

จำเลยยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งกรุงเทพใต้ โต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ เนื่องจากมาตรา ๓๐ ของพระราชกำหนดดังกล่าว ที่ระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการ เพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำสินทรัพย์ออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและ เสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติรับรอง และพระราชกำหนดดังกล่าวมิได้ระบุถึงการจำกัดสิทธิ และเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีเป็นการออกกฎหมาย ที่ให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคทางกฎหมาย และ

เป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการจำกัดสิทธิของจำเลย จึงขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญตามมาตราดังกล่าว และขอให้ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งคำโต้แย้งของจำเลยให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลแพ่งกรุงเทพใต้พิเคราะห์คำร้องของจำเลยซึ่งขอให้ศาลส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่า ตามที่จำเลยโต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และ มาตรา ๕๐ นั้น ไม่พบว่าศาลรัฐธรรมนูญได้เคยมีคำวินิจฉัยในประเด็นดังกล่าว จึงมีหนังสือถึงสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อดำเนินการส่งคำร้องพร้อมสำนวนของจำเลยในคดีนี้ให้ศาลรัฐธรรมนูญซึ่งสำนักงานศาลยุติธรรมพิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีดังกล่าวอยู่ในบังคับของรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ วรรคหนึ่ง จึงส่งความเห็นตามทางการเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยต่อไป

ข้อกฎหมาย

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

มาตรา ๒๖ การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐทุกองค์กร ต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๒๗ สิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดย คำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครอง และผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และ องค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง

มาตรา ๒๘ การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนูญรับรองไว้จะกระทำมิได้ เว้นแต่ โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนูญนี้กำหนดไว้และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และจะกระทบกระเทือนสาระสำคัญของสิทธิและเสรีภาพนั้นมิได้

กฎหมายตามวรรคหนึ่งต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไปและไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใด กรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง ทั้งต้องระบุบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจ ในการตรากฎหมายนั้นด้วย

บทบัญญัติวรรคหนึ่งและวรรคสองให้นำมาใช้บังคับกับกฎหมายหรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจ ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๓๐ บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลเพราะเหตุแห่งความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิและเสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น ข่อมไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

มาตรา ๕๐ บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุข การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาด หรือขจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐

มาตรา ๓ ในพระราชกำหนดนี้

“องค์การ” หมายความว่า องค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“สถาบันการเงิน” หมายความว่า

(๑) ธนาคารพาณิชย์ตามกฎหมายว่าด้วยการธนาคารพาณิชย์

(๒) บริษัทเงินทุน บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาสถาบันการเงิน ตามกฎหมายว่าด้วยธนาคารแห่งประเทศไทย

“บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ” หมายความว่า บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ที่ถูกระงับการดำเนินกิจการตามคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ลงวันที่ ๒๖ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งตั้งโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจเงินทุน ธุรกิจหลักทรัพย์ และธุรกิจเครดิตฟองซิเอร์

“ผู้ฝากเงิน” หมายความว่า ผู้ฝากเงินทุกประเภทของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และ
หมายความรวมถึง ผู้ถือตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกเพื่อการกู้ยืมหรือรับเงินจากประชาชน

“เจ้าหนี้” หมายความว่า เจ้าหนี้อื่นของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการที่มีใช้ผู้ฝากเงิน
สำหรับหนี้ที่เกิดจากการประกอบธุรกิจเงินทุนของบริษัทนั้น

“คณะกรรมการองค์การ” หมายความว่า คณะกรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบัน
การเงิน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชกำหนดนี้

มาตรา ๒๗ การโอนสิทธิเรียกร้องทั้งหมดหรือบางส่วนของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ
ไปยังสถาบันการเงินอื่น ให้กระทำได้โดยไม่ต้องบอกกล่าวการโอนไปยังลูกหนี้ตามมาตรา ๓๐๖
แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แต่ไม่กระทบกระเทือนสิทธิของลูกหนี้ที่จะยกข้อต่อสู้ตามมาตรา ๓๐๘
วรรคสอง แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่คณะกรรมการองค์การเห็นว่า บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการใด
ไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือการดำเนินงานได้ ให้รายงานรัฐมนตรีทราบ และให้คณะกรรมการองค์การ
มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย ประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสองคน
มีอำนาจเข้าดำเนินการแทนบริษัทนั้นได้ทุกประการและทำการชำระบัญชีบริษัท กับให้ประธานกรรมการ
เป็นผู้แทนของบริษัทนั้น โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น

เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เลขาธิการแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทนั้นทราบ
และให้กรรมการของบริษัทนั้นพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ โดยให้ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น และให้
ปิดประกาศการแต่งตั้งคณะกรรมการไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทนั้น กับทั้งให้ประกาศใน
ราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

ประธานกรรมการอาจมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนหรือบุคคลอื่นใดปฏิบัติ
การอย่างใดอย่างหนึ่งแทนบริษัทนั้นหรือคณะกรรมการได้

ในการดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง การใดที่บัพัญญติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยบริษัทจำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด กำหนดอำนาจและหน้าที่ให้เป็นของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

การขายทรัพย์สินเพื่อชำระบัญชีของบริษัทนั้นให้เปิดประมูลโดยเปิดเผย หรือแข่งขันราคาตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด และให้องค์การได้รับค่าธรรมเนียมในอัตราร้อยละหนึ่งของราคาที่ยขายได้

การชำระบัญชีของบริษัท ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี และการใดที่เป็นอำนาจและหน้าที่ของที่ประชุมใหญ่ ให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของรัฐมนตรี

คำวินิจฉัย

ตามคำร้องของจำเลยที่ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ส่งมามีประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ และมาตรา ๕๐ ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๖๑/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๕ วินิจฉัยไว้แล้วว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๕๐ จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก

จึงมีประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณาคำร้องขอให้ส่งศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย ลงวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๕ ในหน้า ๔ แม้ผู้ร้องจะยกพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ ขึ้นอ้างทั้งมาตรา แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดที่ระบุไว้ในคำร้องจะเห็นได้ว่า ตามคำร้องในหน้า ๓ บรรทัดที่ ๕-๑๑ ผู้ร้องกล่าวอ้างมีข้อความว่า “นอกจากนี้การที่ ปรส. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนสถาบันการเงินดังกล่าวแล้ว ต่อมานำทรัพย์สินของสถาบันการเงินที่ถูกปิดกิจการออกขายนั้น เป็นการกระทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐” และในหน้า ๓ บรรทัดที่ ๓-๕ ผู้ร้องกล่าวอ้างมีข้อความว่า “พระราชกำหนดดังกล่าวระบุให้ ปรส. แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการแทนบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการและนำทรัพย์สินออกขาย เป็นการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่บัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ...” ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้ว

เห็นว่า เป็นการยกมาตรา ๓๐ ขึ้นโต้แย้งเพียงวรรคหนึ่งและวรรคห้า ส่วนมาตรา ๓๐ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคหก ผู้ร้องไม่ได้กล่าวอ้างว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอย่างไร หรือ เพราะเหตุใด และไม่ได้บรรยายหรือระบุเรื่องอันเป็นให้ต้องใช้สิทธิพร้อมทั้งข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ ที่เกี่ยวข้อง และระบุความประสงค์จะให้ศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการอย่างไรพร้อมทั้งเหตุผลสนับสนุน โดยชัดเจน ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๖ (๓) และ (๔) จึงไม่เป็นประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญจำต้องวินิจฉัยในส่วนที่ผู้ร้องมิได้โต้แย้งไว้

จึงเหลือประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยเพียงว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ กำหนดว่าสิทธิและเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญนี้รับรองไว้โดยชัดแจ้ง โดยปริยาย หรือโดยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ ย่อมได้รับความคุ้มครองและผูกพันรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล และองค์กรอื่นของรัฐโดยตรงในการตรากฎหมาย การใช้บังคับกฎหมายและการตีความกฎหมายทั้งปวง แต่ศาลรัฐธรรมนูญได้มีคำวินิจฉัยที่ ๓๘ - ๓๙/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๓ วินิจฉัยไว้แล้วว่า มาตรา ๒๗ มิได้มีข้อความใดที่เป็นการรับรองสิทธิและเสรีภาพ ในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ เนื่องจากสิทธิและเสรีภาพที่เป็นเรื่องเฉพาะมีบัญญัติอยู่ในมาตราอื่น ของรัฐธรรมนูญนี้แล้ว จึงไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติใด ของกฎหมายใดขัดหรือแย้งต่อ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ ได้ ดังนั้น จึงไม่ต้องวินิจฉัยในประเด็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบ สถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๗ เพราะไม่อาจอ้างหรือโต้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดที่จะขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวได้

ดังนั้น คงเหลือประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย คือ พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบัน การเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ หรือไม่

พิจารณารัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิและเสรีภาพ ตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐ แล้วเห็นว่า รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ เป็นบทบัญญัติที่กำหนดให้การใช้อำนาจโดยองค์กรของรัฐ ทุกองค์กรต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิและเสรีภาพตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญการใช้อำนาจ ขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ หมายถึง มนุษย์ต้องได้รับการเคารพในศักดิ์ศรี

จากองค์กรของรัฐหรือองค์กรของรัฐจะต้องปฏิบัติต่อมนุษย์ในฐานะหรือสภาพที่เป็นมนุษย์ โดยต้องไม่ได้รับการปฏิบัติด้วยประการใด ๆ อันทำให้ความมีคุณค่าของความเป็นมนุษย์ลดลง สิทธิ หมายถึง อำนาจอันชอบธรรมที่จะกระทำการใด ๆ ได้อย่างอิสระโดยได้รับการรับรองตามกฎหมาย เสรีภาพ หมายถึง ความสามารถที่จะกระทำการใด ๆ ได้ตามที่ปรารถนาโดยไม่มีอุปสรรคขัดขวาง การใช้อำนาจขององค์กรของรัฐต้องคำนึงถึงสิทธิและเสรีภาพ หมายถึง รัฐต้องให้ความคุ้มครองอำนาจอันชอบธรรมของประชาชนในการกระทำต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และต้องให้ความคุ้มครองความสามารถของบุคคลที่จะกระทำการต่าง ๆ ที่ชอบด้วยกฎหมาย และมาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่บัญญัติถึงการคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย ให้บุคคลมีความเสมอกันในกฎหมายและได้รับความคุ้มครองอย่างเท่าเทียมกัน การเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมไม่อาจกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐

การตราพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๔๐ มีวัตถุประสงค์เพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินกิจการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับกับบริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ จำนวน ๕๘ แห่ง ที่กระทรวงการคลังมีคำสั่งให้ระงับการดำเนินกิจการเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๔๐ และวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ เนื่องจากสถาบันการเงินดังกล่าวมีปัญหาการขาดสภาพคล่อง และการเสื่อมลงของเงินกองทุนจากการมีสินทรัพย์ด้อยคุณภาพจำนวนมาก โดยจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน เรียกโดยย่อว่า “ปรส.” มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ และแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการ โดยกำหนดให้บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการเสนอแผนเพื่อการฟื้นฟูต่อคณะกรรมการ ปรส. หากแผนแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ฯ ก็จะมีการดำเนินการเพื่อให้บริษัทนั้น เปิดดำเนินการต่อไป แต่หากแผนฟื้นฟูฯ ได้รับความเห็นชอบ บริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการนั้น ก็จะไม่ได้รับอนุญาตให้เปิดดำเนินการต่อไป และคณะกรรมการที่ ปรส. แต่งตั้งคณะทำงานเข้าดำเนินการ เพื่อชำระบัญชีของบริษัทโดยการขายทรัพย์สินของบริษัทด้วยวิธีเปิดประมูลโดยเปิดเผย ทั้งนี้ ก็เพื่อให้ได้เงินจากการประมูลมาเฉลี่ยแก่เจ้าหนี้ทุกรายตามสัดส่วน หากไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้สินให้กับผู้ฝากเงินหรือเจ้าหนี้ของบริษัท รัฐก็จำเป็นที่จะต้องชดเชยให้ การดำเนินการดังกล่าวจะต้องเร่งรีบเพื่อให้ทันต่อความเร่งด่วนของ

สถานการณ์ หากล่าช้าไปจะส่งผลกระทบต่ออย่างกว้างขวางแก่เศรษฐกิจโดยรวม ดังเหตุผลในการประกาศใช้พระราชกำหนดดังกล่าว คือ เนื่องจากมีความจำเป็นจะต้องแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงิน และฟื้นฟูสถานะการดำเนินการของสถาบันการเงินบางแห่งที่ประสบปัญหาไม่สามารถดำเนินการไปได้ตามปกติ และคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินให้กลับคืนมา สมควรกำหนดมาตรการในลักษณะของการแก้ไขปัญหาสถาบันการเงินอย่างเป็นระบบตามแนวทางสากล และจัดตั้งองค์การของรัฐขึ้นเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินมาตรการดังกล่าว เพื่อแก้ไขฟื้นฟูฐานะของสถาบันการเงิน ตลอดจนช่วยเหลือผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ที่สุจริตของสถาบันการเงิน และโดยที่เป็นการฉีกกฎเกณฑ์ที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจจะหลีกเลี่ยงได้ในอันที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชกำหนดนี้

สำหรับพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐ เป็นบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการให้ ปรส. และคณะกรรมการ ปรส. ซึ่งเป็นองค์กรของรัฐเข้าดำเนินการแก้ไขฟื้นฟูฐานะของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการ เพื่อแก้ไขปัญหาระบบสถาบันการเงินและคุ้มครองผู้ฝากเงินและเจ้าหนี้ของสถาบันการเงินเพื่อเรียกความเชื่อมั่นในระบบสถาบันการเงินกลับคืนมา ตามพระราชกำหนดปฏิรูประบบสถาบันการเงิน มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า คณะกรรมการตามมาตรา ๓ ของพระราชกำหนดดังกล่าวที่คณะกรรมการ ปรส. แต่งตั้งขึ้นให้มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการตามที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการ รวบรวม จำหน่ายทรัพย์สินจนเสร็จสิ้นกระบวนการชำระบัญชีอันมีผลให้การดำเนินการเกี่ยวกับกิจการของบริษัทที่ถูกลงสั่งให้ระงับกิจการแตกต่างไปจากกฎหมายเดิมที่ใช้อยู่ เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วทันต่อการแก้ไขปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นวิธีการดำเนินการของคณะกรรมการและเป็นขั้นตอนของการชำระบัญชีบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูฐานะหรือดำเนินการต่อไปได้ ถึงแม้ว่าจะเป็นบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิและเสรีภาพบางประการของบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินการ แต่บทบัญญัตินี้ดังกล่าวนี้เป็นบทบัญญัติที่ใช้บังคับในขั้นตอนหลังจากเมื่อบริษัทถูกลงสั่งให้ระงับการดำเนินการและไม่อาจแก้ไขหรือฟื้นฟูกิจการได้แล้ว

ส่วนที่ผู้ร้องซึ่งเป็นลูกหนี้โจทก์โต้แย้งว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ เป็นการออกกฎหมายที่ให้อภิสิทธิ์แก่บุคคลและหรือนิติบุคคลที่เข้าซื้อทรัพย์สิน เป็นความไม่เสมอภาคกันในทางกฎหมายและเป็นการเลือกปฏิบัติและเป็นการให้เปรียบแก่บุคคลหรือนิติบุคคลกลุ่มหนึ่งซึ่งอีกฝ่ายต้องถูกจำกัดสิทธิรวมทั้งจำเลยนั้น เห็นว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน ฯ มาตรา ๓๐

มีผลใช้บังคับกับบริษัททุกบริษัทที่ถูกระงับการดำเนินกิจการโดยคำสั่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ จึงเป็นบทบัญญัติที่มีผลใช้บังคับโดยเสมอกันและเท่าเทียมกัน มิได้เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐ และมีได้ทำให้ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ลดลง หรือกระทบกระเทือนสิทธิและเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ แต่อย่างใด

ด้วยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยว่า พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่งและวรรคห้า ไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๓๐

พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ